

L.dz. 116/44.

dnia 30 maja 1944 r.

NOTATKA PRASOWA

562

Odgłosy zwycięstwa polskiego w Monte Cassino i mowy Churchilla
w prasie brazylijskiej.

Większe dzienniki brazylijskie zdecydowały się wreszcie (zresztą nie bez ~~interwencji~~ interwencji Poselstwa R.P.) na podkreślenie znaczenia zbrojnego wysiłku polskiego na froncie włoskim.

Sprzyjający nam organ "Correio da Manhã" w artykule z dnia 25/5 zatytułowanym "Wojska, które nie umierają" z entuzjazmem pisze o zwycięstwie polskim w Monte Cassino, porównując wyczyn polski ze słynną szarżą pod Samosierra. To samo pismo przedtym zamieściło korespondencję o walkach w Monte Cassino podpisaną przez "wysiannika PAT - Karskiego".

Na specjalną uwagę zasługuje jednak artykuł pod tytułem "Polska na froncie w Monte Cassino" zamieszczony w dniu 24/5 w nieprzychylnie nastawionym dla nas dzienniku "O JORNAL", głównym organie "DIARIOS ASSOCIADOS"

Niepodpisany publista (Athayde) pisze m.in.

" Czyż świat demokratyczny może pozostać biernym w stosunku do
" tej prawdziwie mężnej postawy i nadzwyczajnego wprost poczucia
" obowiązków względem własnej Ojczyzny i ludzkości?
" .... Fakty mówiące o jednostronnym załatwieniu przez Rosję spra-
" wy granicy pomiędzy Rosją a Polską, -sprawy, która winna być
" rozważona przez wszystkich tych, co przyczynili się do zwycięstwa,
" niewątpliwie budzą obawy co do przyszłości Europy.
" ... Ostatnie deklaracje wysokich osobistości angielskich i ame-
" rykańskich, pozostawiające Stanom Zjednoczonym, Anglii, Rosji i
" Chinom misję decydowania o sprawach, w których narówni są wszyscy
" zainteresowani, również przyczyniają się do ogólnej niepewności
" i nie mogą pozostać bez wpływu na stan entuzjazmu dla Sprawy.
" Czas już najwyższy rozszerzyć narady i przyznać Narodom Zjedno-
" czonym prawa, wynikające z oceny spełnionych przez nie obowiązków
" i poniesionych ofiar.
" Wyczyn Polaków i Francuzów w Monte Cassino i na linii fortyfikacji
" które dotychczas powstrzymywały akcje Aljantów dowodzi, że siły
" wszystkich krajów zaangażowane są w tej ciężkiej próbie i że
" nie szcędzą one wysiłków dla osiągnięcia zwycięstwa i tym właśnie
" sposobem umacniają swoje prawa, w imię których walczą.

Artykuł ten wywołał duże wrażenie w kołach politycznych.

Do umocnienia w opinii brazylijskiej praw polskich w dużej mie-
rze przyczyniły się telegramy z pola walki, donoszące o ciężkich bojach sta-
czanych przez Polaków, ogłoszony w dziennikach (m.in. A NOITE) tekst depe-
szy generała Aleksandra do generała Andersa, wreszcie podkreślone w mowie
Churchilla bohaterstwo żołnierzy polskich.

nie wyprymowane

Wpływ dn. 7. VI. 1944
L. dz. 562/44.....
Przydział.....

Dłuższy komentarz do mowy Churchilla ogłosił rioski "JORNAL DO COMMERCIO", zamieszczając w sprawie Polski następujące uwagi:

Churchill oświadczył, że siły polskie walczą u boku Aljantów, specjalnie zreszta wyróżniając się na froncie włoskim. Jednocześnie powiedział, że także same siły polskie walczą ze wspólnym wrogiem pod dowództwem rosyjskim i w ścisłej współpracy z wojskami sowieckimi.

Jak widać z tego, oba kierunki polityczne polskie walczą ze wspólnym wrogiem-nazistami, trudno więc Narodom Aljanckim, w szczególności Anglii, przecyhylic się na korzyść jednego z nich, oba bowiem zasługują na poparcie z racji swego zbrojnego wysiłku, skierowanego przeciw totalizmowi.

Naprężenie polsko-sowieckie w sprawie granic, problemu niewątpliwie bilateralnego, nie może zaszkodzić wysiłkowi Narodów Aljanckich, niemniej jutro może utrudnić sprawę ustalenia pokoju i to właśnie pomiędzy stronami wojującymi, z których każda jest ~~nie~~ narówni cenna i skuteczna.

"Nic nie może przewyższyć dzielności aljantów polskich na froncie włoskim, na morzu, w powietrzu i w akcji podziemnej przeciw Niemcom w okupowanej Polsce" mówił Churchill, który jednocześnie zapowiedział, że rząd polski w Londynie wydał nakaz siłom polski podziemnej współdziałania z wojskami sowieckimi.

Jak widać, przeciwieństwa polityki państwowej krajów odcinających Rosję od Europy Zachodniej a położonych pomiędzy Bałtykiem a Morzem Czarnym, wymagają wyodrębnienia ich z polityki międzynarodowej, gdyż Narody Aljanckie w swoim zespole mają dziś jedno zadanie: walkę ze wspólnym wrogiem.

Mieszanie tych spraw może być tylko dziełem nieświadomych czy przewrotnych agentów piątej kolumny.

Artykuł ten pismo kończy zasytowaniem życzenia Churchilla, aby wszyscy polacy połączyli się ze wszystkimi Rosjanami przeciwko wszystkim Niemcom, dodając od siebie, że

jest to życzenie wszystkich uczestniczących w wojnie narodów i pozaeuropejskich, w szczególności zaś Brazylii, która zalicza przebywający tu element polski do najlepszych współpracowników w dziele materialnego postępu i rozwoju kraju.

Pedro